

Mã hóa bí mật hoàn hảo

Bằng tiến sĩ. Nguyễn Đình Dương

FIT - Trường Đại học Giao thông Vận tải

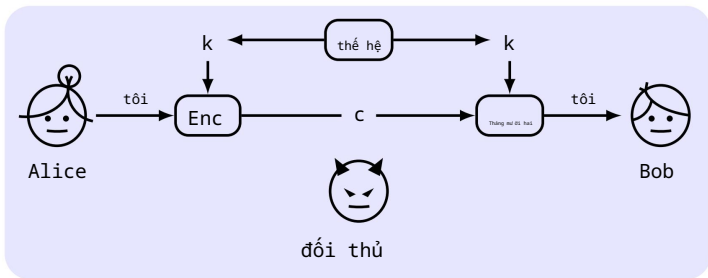
Mật Mã, Mùa Xuân, 2023

- 1 Định nghĩa và tính chất cơ bản
- 2 Sở tay dùng một lần (Mật mã Vernam)
- 3 hạn chế của bí mật hoàn hảo
- 4 Định lý Shannon
- 5 Nghe lén không thể phân biệt được

Nội dung

- 1 Định nghĩa và tính chất cơ bản
- 2 Sở tay dùng một lần (Mật mã Vernam)
- 3 hạn chế của bí mật hoàn hảo
- 4 Định lý Shannon
- 5 Nghe lén không thể phân biệt được

Nhớ lại cú pháp mã hóa

- $k \in K, m \in M, c \in C$.
- $k \leftarrow \text{Gen}, c := \text{Enc}_k(m), m := \text{Deck}(c)$.
- Sơ đồ mã hóa: $\Pi = (\text{Gen}, \text{Enc}, \text{Dec})$.
- Biến ngẫu nhiên: K, M, C cho khóa, bản rõ, bản mã.
- Xác suất: $\Pr[K = k], \Pr[M = m], \Pr[C = c]$.
- Yêu cầu chính xác cơ bản là gì?

Định nghĩa 'Bí mật hoàn hảo'

Trực giác: Đối thủ biết phân bố xác suất trên M . c sẽ không ảnh hưởng gì đến kiến thức của đối thủ; khả năng hậu nghiệm rằng một số m đã được gửi sẽ không khác với xác suất tiên nghiệm mà m sẽ được gửi.

Định nghĩa 1

Π trên M là hoàn toàn bí mật nếu với mọi phân bố xác suất trên M , $m \in M$ và $c \in C$ mà $\Pr[C = c] > 0$:

$$\Pr[M = m | C = c] = \Pr[M = m].$$

Rút gọn: xác suất khác 0 đối với $m \in M$ và $c \in C$.

Kế hoạch dưới đây có hoàn toàn bí mật không?

Với $M = K = \{0, 1\}$, $\text{Enc}_k(m) = m \oplus k$.

Bí mật hoàn hảo trên một bit

XOR một bit là hoàn toàn bí mật.

Đặt $\Pr[M = 1] = p$ và $\Pr[M = 0] = 1 - p$. Chúng ta hãy xem xét trường hợp $M = 1$ và $C = 1$.

$$\begin{aligned}\Pr[M = 1|C = 1] &= \Pr[C = 1|M = 1] \cdot \Pr[M = 1] / \Pr[C = 1] \\ &= \frac{\Pr[C = 1|M = 1] \cdot p}{\Pr[C = 1|M = 1] \cdot \Pr[M = 1] + \Pr[C = 1|M = 0] \cdot \Pr[M = 0]} \\ &= \frac{1/2 \cdot p}{1/2 \cdot (1 - p) + 1/2 \cdot p} = \Pr[M = 1] = p\end{aligned}$$

Chúng ta có thể làm tương tự với những trường hợp khác.

Lưu ý rằng $\Pr[M = 1|C = 1] \neq \Pr[M = 1, C = 1] = \Pr[C = 1|M = 1] \cdot \Pr[M = 1] = 1/2 \cdot p$.

Một công thức tư ơng đư ơng

Bổ đề 2

Π trên M là hoàn toàn bí mật với mọi phân bố xác suất trên M , $m \in M$ và $c \in C$:

$$\Pr[C = c | M = m] = \Pr[C = c].$$

Bằng chứng.

: Nhân cả hai vế với $\Pr[M = m] / \Pr[C = c]$, sau đó sử dụng Định lý Bayes.¹

$$\Pr[C = c | M = m] \cdot \Pr[M = m] / \Pr[C = c] = \Pr[M = m]$$

$\Pr[M = m | C = c] \cdot \Pr[C = c] / \Pr[C = c] = \Pr[M = m | C = c]$: Nhân cả hai vế với $\Pr[C = c] / \Pr[M = m]$, sau đó sử dụng Định lý Bayes.

¹Nếu $\Pr[B] \neq 0$ thì $\Pr[A|B] \cdot \Pr[B] = \Pr[B|A] \cdot \Pr[A]$

Khả năng phân biệt hoàn hảo

Bổ đề 3

Π trên M là hoàn toàn bí mật với mọi phân bố xác suất trên M , $m_0, m_1 \in M$ và $c \in C$:

$$\Pr[C = c | M = m_0] = \Pr[C = c | M = m_1].$$

Bằng chứng.

: Theo Bổ đề 2: $\Pr[C = c | M = m] = \Pr[C = c]$.

chắc chắn : $p = \Pr[C = c | M = m_0]$.

$$\begin{aligned} \Pr[C = c] &= \sum_m \Pr[C = c | M = m] \cdot \Pr[M = m] \\ &= \sum_m p \cdot \Pr[M = m] = p = \Pr[C = c | M = m_0]. \end{aligned}$$

Nội dung

- 1 Định nghĩa và tính chất cơ bản
- 2 Sở tay dùng một lần (Mật mã Vernam)
- 3 hạn chế của bí mật hoàn hảo
- 4 Định lý Shannon
- 5 Nghe lén không thể phân biệt được

Sơ tay dùng một lần (Mật mã Vernam)

- $M = K = C = \{0, 1\}^{\ell}$.
- Gen chọn ngẫu nhiên a, k với xác suất đúng $2^{-\ell}$.
- $\text{Enck}(m) = c$ $m, m :=$
- Bộ bài(c) = k c.

Định lý 4

Sơ đồ mã hóa pad một lần là hoàn toàn bí mật.

Bằng chứng.

$$\begin{aligned} \Pr[C = c | M = m] &= \Pr[M = K = c | M = m] \\ &= \Pr[M = K = c] = \Pr[K = m = c] = 2^{-\ell}. \end{aligned}$$

Khi đó Bổ đề 3: $\Pr[C = c | M = m_0] = \Pr[C = c | M = m_1]$. □

Nội dung

- 1 Định nghĩa và tính chất cơ bản
- 2 Số tay dùng một lần (Mật mã Vernam)
- 3 hạn chế của bí mật hoàn hảo
- 4 Định lý Shannon
- 5 Nghe lén không thể phân biệt được

Hạn chế của OTP và Bảo mật hoàn hảo

Key k dài bằng m , khó lưu trữ và chia sẻ k .

Định lý 5

Giả sử Π hoàn toàn bí mật trên M , và K được xác định bởi Gen. Khi đó $|K| \geq |M|$.

Bằng chứng.

Giả sử $|K| < |M|$. $M(c) = \{m \mid m = \text{Deck}(c) \text{ đối với một số } k \in K\}$.
 Vì với một k , có nhiều nhất một m sao cho $m = \text{Deck}(c)$, $|M(c)| \leq |K| < |M|$.
 Vậy $\Pr[M = m' \mid C = c] = 0 \neq \Pr[M = m']$.

và do đó không hoàn toàn bí mật. □

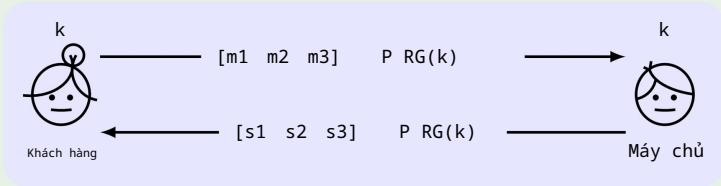
Hai bảng thời gian: Các trường hợp trong thế giới thực

Chỉ được sử dụng một lần cho cùng một khóa, nếu không

$$C \oplus K = (m \oplus k) \oplus (m' \oplus k) = m \oplus m'.$$

Học m từ m \oplus m' do tính dư thừa của ngôn ngữ.

MS-PPTP (Win NT)

Cải tiến: sử dụng riêng 2 phím cho C-to-S và S-to-C.

Nội dung

- 1 Định nghĩa và tính chất cơ bản
- 2 Sở tay dùng một lần (Mật mã Vernam)
- 3 hạn chế của bí mật hoàn hảo
- 4 Định lý Shannon
- 5 Nghe lén không thể phân biệt được

Định lý 6

Đối với $|M| = |K| = |C|$, Π hoàn toàn bí mật

1 Mọi $k \in K$ được chọn với xác suất $1/|K|$ bởi Gen. 2

2 $m \in M$ và $c \in C$, duy nhất $k \in K$: $c := \text{Enck}(m)$.

Bằng chứng.

: $\Pr[C = c | M = m] = 1/|K|$, sử dụng Bổ đề 3.

(2): Ít nhất một k , nếu không $\Pr[C = c | M = m] = 0$; nhiều nhất là một k , vì $\{\text{Enck}(m)\}_{k \in K} = C$ và $|K| = |C|$.

(1): vì sao cho $\text{Enck}_i(m_i) = c$.

$$\begin{aligned} \Pr[M = m_i] &= \Pr[M = m_i | C = c] \\ &= (\Pr[C = c | M = m_i] \cdot \Pr[M = m_i]) / \Pr[C = c] \\ &= (\Pr[K = k_i] \cdot \Pr[M = m_i]) / \Pr[C = c], \end{aligned}$$

nên $\Pr[K = k_i] = \Pr[C = c] = 1/|K|$.

Ứng dụng Định lý Shannon

Kế hoạch dư ới đây có hoàn toàn bí mật không?

Cho $M = C = K = \{0, 1, 2, \dots, 255\}$

$\text{Enck}(m) = m + k \bmod 256$

$\text{Deck}(c) = c - k \bmod 256$

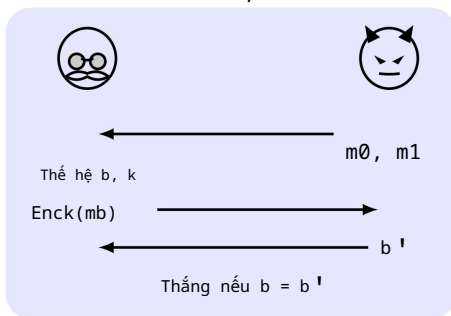
Nội dung

- 1 Định nghĩa và tính chất cơ bản
- 2 Sở tay dùng một lần (Mật mã Vernam)
- 3 hạn chế của bí mật hoàn hảo
- 4 Định lý Shannon
- 5 Nghe lén không thể phân biệt được

Thí nghiệm nghe lén không thể phân biệt

PrivKeav biểu thị một thử nghiệm mã hóa khóa riêng cho một A, Π cho trư ớc trên M và một đối thủ nghe lén A .

- 1 A xuất ra một cặp thông báo $m_0, m_1 \in M$.
 - Gen, một bit ngẫu nhiên $b \in \{0, 1\}$ đư ợc chọn. Sau đó $c = \text{Enc}_k(m_b)$ đư ợc trao cho A .
 - 3 A xuất ra một bit b' .
 - 4 Nếu $b' = b$, A thành công $\text{PrivKeav} = 1$, ngư ợc lại 0.
- A, Π

Tính không thể phân biệt đối nghịch

Định nghĩa 7

Π trên M là hoàn toàn bí mật nếu với mọi A nó thỏa mãn điều đó

$$\Pr[\text{PrivKeav } A, \Pi = 1] = \frac{1}{2}.$$

Những sơ đồ nào dưới đây là hoàn toàn bí mật?

- $\text{Enck}, k'(m) = \text{OTPk}(m) \oplus \text{OTPk}'(m)$
- $\text{Enck}(m) = \text{đảo ngược}(\text{OTPk}(m))$
- $\text{Enck}(m) = \text{OTPk}(m) \oplus k$
- $\text{Enck}(m) = \text{OTPk}(m) \oplus \text{OTPk}(m)$
- $\text{Enck}(m) = \text{OTP}_{0^n}(m)$
- $\text{Enck}(m) = \text{OTPk}(m) \oplus \text{LSB}(m)$

Bản tóm tắt

- Tính bí mật hoàn hảo = Tính không thể phân biệt hoàn hảo = Tính không thể phân biệt đối
- nghịch Tính bí mật hoàn hảo có thể đạt được. Sở tay dùng một lần (mật mã của Vernam)
- Định lý Shannon